

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **JUDr. J. V.**, proti odporkyni: **Slovenská advokátska komora**, Kolárska 4, Bratislava, *zast. JUDr. E. B., advokátkou*, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o vyčiarknutí navrhovateľa zo zoznamu advokátov Slovenskej advokátskej komory, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 3 Sp 5/2005-102 zo dňa 16. júna 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Sp 5/2005-102 zo dňa 16. júna 2009 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave potvrdil rozhodnutie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory prijaté na zasadnutí dňa 19. marca 2004 o vyčiarknutí navrhovateľa zo zoznamu advokátov podľa § 7 ods. 1 písm. g) v spojení s § 7 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), nakoľko dospel k záveru, že toto rozhodnutie odporkyne je správne a zákonné. Krajský súd sa stotožnil s názorom odporkyne, že navrhovateľ nespĺňal podmienku získania právnického vzdelania (uvedenú v § 3 ods. 1 písm. b/ zákona o advokácii), potrebnú na zápis do zoznamu advokátov, pretože získal vysokoškolské vzdelanie na Vysokej škole Zboru národnej bezpečnosti, aj keď v odbore Právo. Pokiaľ išlo o námietku navrhovateľa ohľadom nesprávneho obsadenia Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory, krajský súd dospel k záveru, že o vylúčení navrhovateľa z komory rozhodovalo plne legitímne kreované predsedníctvo.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. a v konaní úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že súd konal a vo veci meritórne rozhodol napriek tomu, že navrhovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a požiadal o jeho odročenie. Týmto postupom súdu bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom, a teda okrem iného aj možnosť predložiť návrh na začatie konania o určenie, že vysokoškolské vzdelanie získané navrhovateľom spĺňa podmienku na vysokoškolské vzdelanie v odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v SR. Toto podanie mal pritom súd brať do úvahy a rozhodnúť o ňom ako o predbežnej otázke, dôležitej pre posúdenie a rozhodnutie veci samej.

Navrhovateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa, poukazujúc pritom na skutočnosť, že právna predchodkyňa odporkyne, Komora komerčných právnikov, uznala vysokoškolské vzdelanie získané navrhovateľom za dostatočné na splnenie podmienky požadovaného vzdelania a navrhovateľa zapísala do zoznamu komerčných právnikov, pričom toto rozhodnutie nebolo odporkyňou doposiaľ zrušené. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odporkyňa nebola oprávnená vyčiarknuť navrhovateľa zo zoznamu advokátov z dôvodov uvedených v napadnutom rozhodnutí.

Súd prvého stupňa nesprávne postupoval pri vykonávaní a hodnotení dôkazov, keď pri posudzovaní námietky navrhovateľa poukazujúcej na nesprávne obsadenie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory, rozhodujúceho o jeho vyčiarknutí zo zoznamu advokátov, sa uspokojil len so stanoviskom odporkyne a namietané personálne obsadenie nepreskúmal.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil, považujúc námietky navrhovateľa za nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie navrhovateľa a zistil, že rozhodnutie krajského súdu trpí vadami, ktoré mohli mať vplyv na jeho vecnú správnosť, a preto rozhodol podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľ sa opravným prostriedkom podaným na Krajskom súde v Bratislave dňa 14. januára 2005, doplneným dňa 19. januára 2005, domáhal zrušenia rozhodnutia odporkyne, ktorým bol navrhovateľ na základe rozhodnutia Predsedníctva SAK na zasadnutí 19. marca 2004 podľa § 7 ods. 1 písm. g) a § 7 ods. 3 zákona o advokácii vyčiarknutý zo zoznamu advokátov s odôvodnením, že k 1. januáru 2004 nespĺňal podmienku na zápis do zoznamu advokátov podľa § 3 ods. 1 písm. b) zákona o advokácii, nakoľko je absolventom študijného odboru právo, fakulty vyšetrovania Vysokej školy Sboru národnej bezpečnosti.

Z obsahu spisu krajského súdu odvolací súd zistil, že pojednávanie, konané dňa 7. apríla 2009, bolo odročené na termín 16. jún 2009 s tým, že prítomný navrhovateľ a právny zástupca odporkyne vzali termín pojednávania na vedomie. Faxovým podaním, zaslaným krajskému súdu dňa 15. júna 2009, navrhovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, nariadenom na deň 16. júna 2009 o 12.15 hod., z dôvodu kolízie s verejným zasadnutím v trestnej veci 5T 30/03 vedenej na Okresnom súde Košice I. Navrhovateľ zároveň požiadal súd o odročenie pojednávania.

Z úradného záznamu, spísaného dňa 16. júna 2009, vyplýva, že po overení na Okresnom súde Košice I bolo zistené, že navrhovateľ sa na Okresnom súde Košice I ospravedlnil z dôvodu kolízie s pojednávaním na Krajskom súde v Trenčíne vo veci vedenej pod sp. zn. 23 To 9/09.

Na pojednávaní konanom dňa 16. júna 2009 krajský súd po vyvolaní veci konštatoval, že sa nedostavil navrhovateľ, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a žiadal o jeho odročenie. Súd sa oboznámil aj s hore uvedeným úradným záznamom, z ktorého zistil, že navrhovateľ ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní pred Okresným súdom Košice I vo veci 5T 30/03 z dôvodu kolízie s pojednávaním na Krajskom súde v Trenčíne vo veci 23To 9/2009. Na to súd prijal uznesenie, že bude pojednávať v neprítomnosti navrhovateľa. Zo zápisnice o pojednávaní, ako aj z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, z akých dôvodov súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o odročenie pojednávania, nakoľko súd toto svoje rozhodnutie žiadnym spôsobom neodôvodnil. Týmto postupom krajský súd zaťažil konanie takou procesnou vadou, ktorá odôvodňuje zrušenie napadnutého rozsudku.

Právo účastníka konania zúčastniť sa na pojednávaní nariadenom na prejednanie jeho veci je základným procesným právom účastníka konania, ktoré mu vyplýva nielen z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (§ 115), ale je priamo zakotvené aj v Ústave Slovenskej republiky (čl. 48 ods. 2). V situácii, keď navrhovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a zároveň požiadal o jeho odročenie, a krajský súd bez toho, aby svoje rozhodnutie akokoľvek odôvodnil (či už na samotnom pojednávaní alebo v písomnom vyhotovení rozsudku), pojednávanie neodročil a pojednával v neprítomnosti navrhovateľa, možno hovoriť o odňatí možnosti konať pred súdom.

Podľa § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p., ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že súd môže vec prejednať aj v neprítomnosti účastníkov, musia však byť na to splnené podmienky uvedené v citovanom ustanovení. Ak navrhovateľ požiadal o odročenie pojednávania a súd jeho žiadosti nevyhovel, pričom na uvedenom pojednávaní dospel súd ku konečnému rozhodnutiu vo veci samej, ktorým navyše nevyhovel návrhu navrhovateľa,

má navrhovateľ právo poznať dôvod nevyhovenia jeho žiadosti o odročenie pojednávania. Za okolností, keď krajský súd svoje zamietavé rozhodnutie nijako neodôvodnil, nemôže ani odvolací súd posúdiť dôvodnosť námietok uvádzaných navrhovateľom v podanom odvolaní, týkajúcich sa odňatia možnosti konať pred súdom, a v konečnom dôsledku tak posúdiť správnosť a zákonnosť rozhodnutia krajského súdu.

V neposlednom rade najvyšší súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že kolízia pojednávania na strane účastníka konania je za relevantných okolností dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania. Súd musí tieto dôvody náležite preskúmať a jeho rozhodnutie musí byť čitateľné tak pre účastníka konania, ako aj pre odvolací súd, ktorý bude jeho postup preskúmať.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude teda nariadiť na prejednanie veci pojednávanie tak, aby účastníci konania mali možnosť sa ho zúčastniť a aktívne na ňom uplatňovať svoje práva.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu s poukazom na § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

Súd prvého stupňa vo veci opätovne rozhodne vrátane náhrady trov konania (§ 224 ods. 3 OSP).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 19. mája 2010

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová